

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet s a Szamos-Tisza hát közlönye.

<p>Megjelenik: Hetenkint egyszer Kedden.</p> <p>Szerkesztői iroda: s Kiadó-hivatal hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.</p>	<p>Előfizetési feltételek: Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. Házhoz hordva, vagy vidékre postán, egész évre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr.</p> <p>Egyes szám ára: 10 ujkr.</p> <p>Kovács Márton felelős szerkesztő s kiadó.</p>	<p>Hirdetések ára: hasábos gármondsor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszeremél 5 kr. Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr. A nyilttérben a háromhasábos gármondsor beigtatási díja 20 kr.</p>
---	---	--

I.

KÖRÖZVÉNYEK

a megyei hatóságtól.

727/1865

A nagybányai járás 3 ik kerület szolgabirájának mult hó 17-én 135. szám alatt kelt jelentése szerint Grósz Dávid avasújvárosi lakostól folyó évi január 21-én éjjel, egy nála, a fent irt napon meghált, s magát urmezői lakos Maur Izraelnek nevezete — mintegy 17 éves magas, — gyenge testalkatu, hosszas halvány arcu izraelita ifju által következő tárgyak oroztattak el.

1-ör Egy aranyóra lánczal, melynek hátulsó oldalán egy kutya alak van vésvé, értéke 160 ft.

2-ör Három darab hármás aranyból készült dalmatin kövekkel ellátott 30 ft. értékű arany gyűrű.

3-ör Két barna téli szövetből készült pantalló nadrág értéke 10 ft. s néhány darab fehér ruha neműiek.

Miis oly megjegyzéssel tétetik ezennel közhírré, miként valamint nevezett tettes, ugy a kérdéses holmik netaláni feltalálására vezethető adatok, említett járás szolgabirájához lesznek bejelentendők.

Szatmártt február 24-én 1865.

773/1865

A nagybányai járás 3-ik kerület szolgabirájának mult hó 21-én 149. szám alatt kelt jelentése szerint Avasújfaluba egy két éves középtermű, fekete szőrű, jegy s bélyeg nélküli csikó bitangságban találtatott.

Miis oly megjegyzéssel tétetik ezennel közhírré, miként a lehető tulajdonos a kérdéses csikóhozi tulajdoni jogát említett járás szolgabirája előtt annyival inkább mielőbb beigazolni elne mulassza, minthogy különben nemjelentkezés esetére az folyó évi márczius 31-én nyilvános árverés mellett elfog adatni.

Szatmártt február 24-én 1865.

772/1865

A nagybányai járás 3-ik kerület szolgabirájának mult hó 21-én 152. szám alatt kelt jelentése szerint Avasfelsőfalú község határán egy két éves, veres szőrű, bélyegtelen kocasertés bitangságban találtatott.

Miis oly megjegyzéssel tétetik ezennel közhírré, miként a lehető tulajdonos a kérdéses sertéshezi tulajdoni jogát, említett járás szolgabirája előtt annyivalinkább mielőbb, beigazolni elne mulassza, minthogy nem jelentkezés esetére az folyó évi márt. 31-én nyilvános árverés utján elfog adatni.

Szatmártt február 24. 1865.

621/1865

Ugocsamégye 1-ső alispáni hivatalának mult hó 6-ról 539. szám alatt kelt átirata szerint a keleti marhavész az egész megye területén teljesen megszűnván, s a szabályszerű veszteglési határidőszak is lejárván, az egész megye a zárlat alól feloldatott.

Kelt Szatmártt. 1865. évi február hó 22.

746/1865

Biharmégye Ér Mihályfalva köz-égében a keleti marhavész teljesen megszűnván, a közlekedés megnyittatott, és az Ér-Endrédi vásárok tartása engedélyeztetett.

Szatmártt 1865. február 22-én.

820/1864

Biharmégye járvány főbizottmányának folyó hó 22-én 1712/62 szám alatt kelt átirata szerint Biharmégye érmelléki járásában kebeleztet Érmihályfalva és Érsemjén köz-égben a keleti marhavész teljesen megszűnván, nevezett községek a zár alól felmentetik, s azokban valamint az azokhoz közel fekvő Székelyhid városban is a marhavásárnk tartása megengedtetett.

Mi is ezennel közhírré tétetik.

Szatmártt, febr. 28. 1865.

819/1865

Biharmégye járvány főbizottmányának folyó hó 22-én 733/68 szám alatt kelt átirata szerint Biharmégye Nagyváradi járásába kebeleztet Mezőtelegd mező városában gróf Haller Sándor majorjában uralgott keleti marhavész teljesen megszűnván, s ez okból Nagyváradi sz. városban és Élesd mezővárosában mint szomszédos helyeken, a marhavásárok tartása megengedtetett.

Mi is ezennel közhírré tétetik.

Szatmártt, febr. 28. 1865.

803/1865

Középszolnokmégye alispáni hivatalának folyó hó 16-án 2923. sz. a. kelt átirata szerint a telekkönyvi helyszínelési munkálatok bekötése felett Zilahon az alispáni irodába f. évi mártius 20-án a délutáni órákban árlejtés fog tartatni.

Mi is azzal tétetik ezennel közhírré, miként az árlejtési feltételek az ottani alispáni irodában bármikor megtekinthetők, s a kitűzött határidő előtt zárt ajánlatok is elfog adatnak.

Szatmártt, febr. 26. 1865.

808/1865

Középszolnokmégye alispáni hivatalának folyó hó 19-én 649 sz. a. kelt átirata foly-

tún ezennel közhírré tétetik, mikép a megyei közbiztonsági és szolgálai személyzet számára 12 hajdu bekecs, 25 dolmán, 25 nadrág, 25 mellény, 25 sipka, 18 pandur dolmány, 18 nadrág, 18 mellény, 18 kalap, 43 nyakkendő, 43 pár nyári esizma, 43 pár téli esizma, továbbá a börtöni helyiségek felszerelére 50 üng, 50 gaty, 20 törülköző, 20 lepedő és 20 pokrócz szükségeltetvén, ennek jutányos ároni beszerzése f. évi mártius hó 20-án reggeli 9 órakor az első alispáni irodában, Zilahon nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 1% és bánatpénzel magukat ellátva azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek ugyancsak az első alispáni irodában, a szokott hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. Ajánlatok elfogadtnak végül az anyagok mintái az első alispáni hivatalnál megnézhetők s a közbiztonsági és szolgálai személyzet ruhái, eszímái, valamint a börtöni helyiségek felszereléséhez kívántató kellékek külön vállalkozóknak is kiadatnak.

Szatmártt, febr. 26. 1865.

Szatmár február 28. 1865.

Egy havi időnk rövid áttekintése.

Mig a szatmári vasuti küldöttség ösztönöztenve az ügy fontosságától, hazafias buzgalommal teljesíté feladatát, legfontosabb helyi és vidéki érdekünk, a debreceni, szatmári, szigeti vasut létesíthetőségének eszméje körül, melytől fájdalom sokan azért mert belőle politikai kérdést alkottak, némelyek mert korlátolt pénzügyi viszonyok miatt akadályozva valának, mások állítólagos egészségi gyengélkedés miatt vonták meg közreműködésüket: addig nem lesz érdektelen áttekinteni, miként folytak le napjaink Szatmár városában.

Mielőtt azonban a történetek vázlatára áttérnénk, s azt érdemileg tárgyalnánk, jó lesz kimondanunk, elkerülésül annak, hogy valaki által gyanusitassunk: miként mindnyájunk bölgtán czég a szokásos jel szó „mindent a közügy érdekében.”

Mentő körülménykint legyen azért beszámítva mozzanatinknál ha tévedtünk, miként az is a közügy érdekében hozatott áldozatul.

Ha a szatmárvárosi politikai láthatáron kívül nem ismernénk a napi eseményeket, — belől hinnünk kellene, — hogy már hatóságunkhoz az országgyűlés egybehívására meghívás intéztetett. Sőt még azt is kellene hinnünk, hogy a választási rend, ez ideig általunk nem ismert minta szerint szabályoztatott.

Mert nálunk e hóban, némely czégnélküli házalók, erélyesen megkezdték, és folytaták az országgyűlési képviselő választá-

sát, — még pedig a kijelölt részére kötvényileg biztosítandók a közbizalmat. Házanként zaklatták az embereket, s kiből nem volt elég erély, — mint némely polgárainkban, kiutasítani az alkalmatlankodókat, — nehéz volt menekülni szerénytelen tolokodásuktól. Így annak utánna néhányan az ostromlottak közül, mert kitérni nem valának erősek, — saját magok, — másokért a házalók irták alá a közbizalom kötelezettségét.

Ezen eljárásból, — belől politikai látköriünkön, — azt kellene gyanítanunk, hogy az új választás, bizalmi kötvények kiadása által fogja eszközölni. Erről azonban midőn kételkedünk, bátorságot veszünk egyszerűs mind magunknak, az eljárás szellemi és alaki oldalait röviden elemezni.

Eltérve attól miként ott, hol a választásra bármiféle praesidio gyakoroltatik, az megszűnik azonnal szabad választás lenni, s így attól, a miután annyi időn keresztül sóvárogtunk, magunkat megfosztani engedni annyi lenne, mint eldobni azt, mit megszerezni forrón óhajtottunk. Gunnya lenne ez a valódi szabadélvességnek, mely midőn csirájában jelét mutatná életének, ápolási gondatlanság miatt, önmagát gyilkolná meg.

De elemezzük tovább. Hol valódi ösztönöszerü vonzalom létezik, ott nincs szükség kötvényrely biztosítani azt. Valamint más oldalról nem várhatunk és kívánhatunk magunk iránt bizalmat attól, kinek hinni magunk nem akarunk. Kötvénynek ott van helye hol azt mit nekünk valaki ígér, vagy mivel tartozik, esetlegesen bíróságon is akarjuk érvényesíteni. Ez ügyben odáig nem juthatunk.

E kötvény alakilag kötelező formában nem csak hogy nem üttethetik, — sőt még mint a választási rend szabályaival össze nem egyeztethető, valódi érvényét illetőleg, annyi mint semmi; s így midőn hasznót nem eredményezhet, következeiseiben lehet ártalmas és káros.

Nem bír morális kötelezettséggel sem, mert hol erkölcsi alap nem létezik, nem lehet erkölcsi kötelezettség sem. Már pedig

valakit választási szabadságától (bár subtilis distinctió útján) meg fosztani igyekezni, sőt még azt kötvényileg is lekötöni akarni, nem bírhat erkölcsi alappal.

De vizsgáljuk tovább árnyoldalait.

Ily eljárás választóinkat úgy tüntetné fel, mintha azok mint kiskorúak, e szép polgári jog élvezetére nem lennének érettek; pedig a bűn csak azokat terheli kik visszaélve a választók engedékenységgel azokat tévutra vezetni igyekeztek.

Feltéve azt is, hogy az ily uton meg kezdett választási működés többséget eredményezne, lehet e feltenni azt, hogy ez a verificationalis erizist kiállaná.

Mi azonban nem akarjuk hinni, hogy a történetek annak beegyezésével miveltek, kinek személye e játékban a házalók által szerepeltetett. S bár azok kik által ezen eljárásról értesültünk, némi házi mozgalmakkal öszhangzásba szándékolják hozni ezen eljárás vázlatát: hinni akarjuk, hogy ezen ildomtalan műtét csak azon házalóknak róható fel kiknek botlásukat nem fogja az eseményekkel megismerkedő közönség Szatmár városa érdemes választói rovására felróni.

Többen.

Gyöngye szó a káromkodás meséklése ügyében.

Századunkban, a felvilágosodásnak címzett században, a tengerárként szétözönlött bűnök között, egy sebesen ragadó áradat a borzasztó káromkodás métekyint dul az emberiség között. Egész valómban meg rázkódom s borzalmak futják át idegeimet midőn a még 12 évet sem ért gyermek a legiszonyosabb módon káromolja Istent s szent nevét; hát ha még a felnőtteket vesszük?! nem is ember ki káromkodni nem tud, nem is legény ki az Istent a legmesterkétebb szavakkal nem tudja szidalmazni, ki állításomat tulságosnak mondaná, a napi példák ellene bizonyítanak.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy a káromkodás bűneért, a fenyíték a ritkaságok közé tartozik. Nem ritka dolog, hogy még nők

is isteni káromlást tesznek. — O tempora, o mores! — S ez még sajnálatosabb, mert ha még ezen gyenge teremtetek közt is találkoznak e bűnben lélegzők, mit várhatni az ily nőktől mint anyáktól, kik első nevelői gyermeküknek!

Azt mondja talán valaki, hogy ha a törvény szigora nem fenyíti a káromkodókat, ott van az iskola, ott van a pap, irtogassák e bűnt, mint a gyenge gyermekek kebleikből, úgy a felnőttekből üdvös tanításuk által. Ez uraim a milyen valószínűnek látszó éppen olyan rideg okoskodás, mert hányadik község hol minden vallás felekezettieknek rendes nyári iskolájuk legyen, hogy miért nincsen, annak okát tudjuk, hát valyon ki őrizze a ludakat, borjukat, kit ültet fel az apa a nyeregbe, hogy szántson? Egy szó mint száz: a gyermeknek otthon kell maradni, vagy a mezőn erdőn kell nyárba nevelődni, s mit tanul ott? Ugyan mit tanulna egyebet a sok pajzán suhanczoktól, mint éktelen iszonyu káromlásokat, és fajtalan beszédeket!! Exempla trahunt, sokszor a gyermek a háznál magától az apától hallja a káromkodást, s ugy elsajátítja e szörnyű vétket, hogy azt ugyan néhány héti iskolázás nem bírja ki irtani. De hát a pap? ostromolja, s ostromolhatja e bűnt, midőn sok helyen a vallástalanság ütvén fel gyászos lobogóját, a templom legtöbbször üres, s a kevesek kik jelen vannak hihető, hogy e bűnbe éppen nem, vagy kevésbbé lélegzenek, s így az iszonyu ragály terjed.

Mit tegyünk tehát? itt uraim külső eljárás szigora az első orvoság, itt a lelki fegyver ereje, — mely a testnél mind ildendőbb mind emberibb lenne — igen tompa s ritkán talál; ellenben a kül hatósági rendelet miszerint minden káromkodók bűnkhöz aránylag méltólag fenyítettének sokaknak száját be fogná, és ha szívök rosszul érezné is, de legalább a gyermekek nem hallván az éktelen káromkodást, nem sajátítják azt el, s ekkor ha a kellő iskoláztatás mindenhol létesülne, s a templom gy-

TÁRCA.

SAPHO.*)

Hajja a szél a sűrű felleget,
Szívemre gyűlnek a bú fellegek;
Parázs agyamban minden gondolat,
Ugy reszketek a nagy kínok alatt...
Elhagyott ő... a kétség eltemet!
Anyám, anyám! mért szültél engemet!?

A virág hervad, ha letűretett,
Az ősz letépi a falevelet,
Ha féreg rájja — a gyümölcs lehull
Csak én élek vigasztalatlantul...
Oh csak az én szívem meg nem reped...
Anyám, anyám! — mért szültél engemet!?

A nap letűnt, — esillagatlan egem;
Fényes napom valál hó szerelem!
Gyorsan lefutott az én esillagom;
Csillagom voltál hűtlen angyalom!
Átok takarja ifju életemet...
Anyám, anyám mért szültél engemet!?

* * *

Eként dalol egy sziklaúcs felett,
— Mely alatt a nagy tenger háborog —
A szép Saphó siralmas éneket,
Mig meg meg döng a bős felleg torok...
S midőn a villámfénye szétröpül,
Ót látni ott halványan egyedül...

Pedig mily szép volt, mily kedves e nő,
Ó volt görögön zengő angyala;
S mint a varázstól mely szívünkre jó,
Remegett a szív ha zengett dala,

*) A szerencsétlen szerelmű görög költőné.

Areza fehér, szemében égi tűz
Mely ígéz, bájol — s rózsza lánczra fűz!

Sok ifju szívben gyújtá lángra fel
Az érzelmeknek legnemesibekét,
Csak ő nem érez, hideg a kebel
A mely elrejtve titkol annyi fényt.
S az ifju ha szerelmet énekel...
Ajkárol csak hideg mosoly felel.

A szív olyan mint a tündér sziget,
Melynek még nem volt fényes nappala;
De azonnal nő a virág, liget,
Mihelyt reábul a napsugara...
S e napsugár, mely rá süt fényesen:
A boldogító első szerelem!

Saphó szerelmes, — szive meglelé
Mit tündér álma szőtt nap s éjjelen,
Az ábrándkép mindig közelg felé...
A mig egész fényében megjelen.
S Saphó szívében szörnyű harez vagon:
Öröm remény és édes fájdalom!

És szól az ifju: szeretsz e leány
Szívemnek szentje, szép szerelme!
Vagy a tenger syrénje vagy talán,
Kinek nincs szive, nincsen érzete?!
Szívemben remény — s a kétség honol...
Egyik mennyország — a másik pokol...

„Nem zengett ajkam szerelmet soha,
Nem érzem én még e szenvedélyt,
Ifju korom gond nélkül elfolya
Es nem látám az örömet, a fényt...
Oh lányka nyitsd fel, nyitsd fel ajkadat,
Hogy hallhassam — igenlő — szép szavad!..”

Nem szól a lány, de areza elpirul,
Szive dobog — s ugy remeg kis keze,
Majd öntudatlan kedvesére hull,
S egy esőben olvad föl lélegzete...
S rá rá tapad lángzó kis ajkaka,
Mig leborul a sötét éjszaka.

És napról napra boldogabb a lány,
Szerelmtől zeng minden szózata,
Többé már nem bús és nem halvány,
Piros rózsát termel arezulata:
Oh és az ifju, — mily szépen beszél...
A szív töle ör end és ujra él!

Minden mulandó — és a szerelem
Olyan, mint a fán a szép zöld levél,
Örül süttog oly reményteljesen —
Addig a mig nem jó az ősi szél;
Aztán elszárgul, hervad és lehull —
Nem szánja senki... siratatlantul.

Igy van Saphó... nap nap után halad,
S remegve várja ifju kedvesét,
S lassan lassan hervad a szép alak
A mint letűnni látja a reményt.
A szikláknak elmondja bánatát;
Oh hűtlen átkom, átkom reád!

Dörög az ég, villám villámot ér
Viharrá változik az éji szél;
A tenger habja és a fellegek —
Zuhogva összeölekeztenek;
Látja a lány s keserűn felkaczag;
„Vigyázz tenger, hogy meg ne csaljanak!”

„Elfut a felleg és te itt maradsz,
Szerelmem helyett gyötrelmet aratsz...
Szerettem én is forrón, szertelen,
És most egy égő pokol kebelem
Ne hídj neki, ő megcsal tégedet
Anyám, anyám! — mért szültél engemet!?”

„Mély a tengernek keble, mély nagyon,
Alatta lágy moh s fényes gyöngy vagon,
Ott jó nyugodni szépen csöndesen,
Nem háborít meg senki, — senki sem
Mint szép mennyasszony lágy moh — s
gyöngy felett...
Anyám, anyám! mért szültél engemet!?”

korlászó erősbülne: a lelki fegyver hatalmasan dolgozna.

Félre ne értessem, nem azt teszik szavaim, hogy azért a szörnyű káromkodási tenger áradatban a lelki és iskola tanítók vesztegeljenek, sőt tegyenek meg mindent a mi hatalmukban áll, ezen bűnnek kiirtására, de azt ismételve állíthatjuk, hogy a mostani körülmények közt bizonyos külső hatóság ereje nélkül szembeffőleg nem igen munkálkodhatnak.

Czél szerű lenne minden községekbe oly férfiakat kinevezni, kik e tekintetben éber figyelemmel őrködnének, s ezen bűnnek követőit be jelentenék az illető hatóságnak, hol aztán büntényükhöz méltólag fenytett nének.

Mint mértékletességi, úgy a káromkodástól magukat megtartóztató társulatok alakulhatnak.

Mint községi úgy egyházi előjárói hivatalokra oly egyének lennének választandók, kik ily nemű bűnrel nem bélyegezvék, s ha metakáni hivataluk viselése alatt káromkodást tennének hivataluktól elmozdítandók lennének.

A káromkodást tiltó írásos rendelkezéseknek a nép közti szét osztása szinte kellő hatással bírának.

A cselédjavitó egyletek e tekintetben is nagy hatásnak lennének, s míg azok létezhetnének, minden cselédet tartó gazdának kötelem lenne cselédjének a megfogadaskor tudtul adni: hogy a káromkodást míg az ő kenyerét eszi elnem fogja szenvedni, sőt ha káromlásra kaphat, pénzbeli vagy testi büntetéssel leszen fenytendő.

A szülők kik gyermekeik felett hatalommal bírnak, részint jó példa adás, részint fenyték által gyermekeikre nézve nagy hatással bírnak, szülők, óvjatok hát gyermekeiteket a káromkodás bűnétől is.

Igy mind lelki mind testi fegyverekkel ostromoltatva a ragályos bűn szűnne valamit s nevelődő gyermekeink legalább óva lennének e szörnyű vétek elsajátításától.

Ha a káromkodást akadályozó e módok nem kielégítők, mentsen ki a jó aka-

rat s a szives óhajítás: miszerint e szörnyű ragály tova harapódzását meg gátolni tiszta keblemből akarnám s óhajtanám!

Érmelléki.

HELYBELI HIREK.

* Mult hó 26-án tartott álarozos táncestély fényes eredményéről a rendező erszénye — ha beletekinthetnénk — legnagyobb bizonyosságot nyujtana, mivel bizonyíthatjuk, hogy szük táncztermünkben ez estén legkevesebb mint 400 ember megfordult. Daczára azonban a terem tömörségének, farsangi mulatságaink közt ez a legkielégítőbb volt, talán azért, mivel az élvezetek e neménélünk még eddig a ritkaságok közé tartozék. A rendező által a legügvesebb álarozosnak ígért 3 üveg pezsgő Csaba Gy. ur részére ítéltetett.

* Sok helyeken a nagy havazások ellen panaszkodnak; nálunk s vidékünkön a hó egész télen igen ritka s kevésideig mulató vendég volt.

* Az ország s birodalom szívéhez egy lépéssel ismét közelebb leszünk. A m. kir. helytartótanács által engedélyezett telegrah vonalok közt a Nyiregyház-, Kálló-, N. Károly-Szatmár-, Szigethi is foglaltatik, s valószínű hogy t. é. ápril hóban rajta a közlekedés megnyilad.

Nyilt-tér.*)

Eredménye a Tárogató f. évi 8-ik számában „Szeget szeggel“ czim alatt megjelent cikknek.

Engem M. J. ur ezen cikke egészen az ő pártjára hódított. Csakugyan nincs is a maga rendén, hogy egy ily tisztességes uri ember irányában ugyan azon felhívási minta használhassék, mely holmi minorum gentium — félre nézve is igénybe vétetik. Ily uri ember extra — valamit érdemel meg. Nem mondom ugyan én, hogy a Tárogató folyó évi 3. 4. 5. számaiban őt illető felhívás egyik vagy másik szava nem igaz lett volna, azt M. J. ur maga sem mondja, hanem a minta gépszerű betöltése helyett, a felhívást, a körülmények lelkiismeretes előadása mellett, észszerűen megpótolva, mégis körülbelül ily formán kellett volna fogalmazni:

*) E rovat cikkénél csak a sajtóhatóság előtt vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Es merőn végig néz a habokon
Nem rendül meg a zugó hangokon
„Te hűségtelen légy megátkozott!“
Es a leányt elnyelik a habok...
S zokogva hordják szerte a szelek:
„Anyám, anyám! mért szültél engemet!?”

Ung.

A HŐS SZÉKELY LEÁNY.

Történeti kép mult időből.
Irta *Bocskai Pap Lajos.*
(Folytatás.)

II.

A következett esztendőben szörnyű nagy árvizek voltak Erdélyben melyek igen sok károkat okoztak; több falvak úsztak, s a szántó vető reménye, az arany kalászu gabona felett sima víz tükör ült — jajgató bibiczek; sipító sirályok repkedtek a büszhödt tó felett, a lakosok seregestül vándoroltak odább, ágyneműiket, butoraikat tizedik határon fogták ki emberséges oláhok, némely része pedig a fekete tenger hullámainak lón játszó labdája, el seprert, el vitt a rohanó ár, mindent mit talált.

General Caprara a jó szívű német ember gondoskodott a szegény kárvalottakról, pénzt, élelmet osztatott ki közöttök, s ezáltal sok könyvet törölt le a szenvedők szeméről, s az erdélyi emberek bizalmát megnyerte, a miro neki nagy szüksége volt.

Még nem régen szakadt el Erdély a portától, Magyarországnak 1-ső József a jó lelkű császár uralkodott s Erdélynek az ifju Apafi Mihály volt a fejedelme.

Caprara Szebenbe hívta meg az er-

délyi urakat tanácskozássra, részint a szerencsétlen esztendő miatt koldusbotra jutott nép sorsúróli, intézkedés, részint a lógerban táborozó német hadak el szállásolása tárgyában.

El is mentek a tanácsos urak az emberséges generál fel szóllítására: Apor István az ország comiszáriusa, Bánfi György az ifju fejedelem képviselője, s ez időszertint gubernátor: Bethlen Gergely, Haller János, Gyerőffi György, Bethlen Miklós, Nalácsi István, Toroczkai Mihály.

A fejedelmi város, fényvel, s pompával fogadta az ország fő urait, ünnepet rendelt tiszteletökre, nagy vendégséget adott a városi tisztviselő kar, ünnepi díszben, gazdagon sujtásozott magyarkákban, félvállra vetett meutékben, melyeknek arany lánczai, egy egy falut érők voltak. Diónyi nagyságu ezüst, s aranyba foglalt gyémánt, s gyöngyház gombokkal, széles arany sujtással ki rakott atillában jelent meg Bánfi György a szerencsétlen Bánfi Dénes széplelkű fia, a főpolczon, képviselve a fejedelmet, ki iránt a generál kitüntetett tisztelettel, és bizalommal látszott viseltetni, s míg a tanácskozások tartattak gyakran látták Szeben utczáin Bánfit a generállal, s Apor Istvánnal sétálgatni. Mi a népekugy tetszett, oly jól esett, eszükbe jutván édes atyjának, erdély akkori tekintélyének gyászos halála.

Egy napon Apor István uramnál Sándor János és Tamás deák jelent meg.

A jó ur épen ebédután dölt le, midőn az érkezőket be jelentették.

„Ámbár M. J. ur nem a maga szükségére vett fel pénzt, mert neki van elég, és ez nem is valami nagy összeg, hanem nyomorult 1000 ft. csupán, — ámbár egy igen jó barátja kereste őt fel egy szép reggelen, hogy vállalna érte egy kevés kezességet, és ezen összeget mindjárt a lejáratkor le akarta a hitelezőnek fizetni és nem akarta bevárni a pert és végrehajtást, mert ő a becsületre igen sokat tart, de igen — jó barátját nem akarta avval megsérteni, hogy fizetési alkalmat előle, ki elsőbbséggel bír, elvonja; mindazonáltal mivel ezen csekély adósság történetesen még nincs kifizetve, végrehajtó felperes tulságosan zaklató kérelmére — M. J. ur hitelének és becsületének épségbe hagyása mellett — mindazok, kik a M. J. ur nevére jegyzett roszályközségi nem 1,000 hanem 500,000 ftot megérő 7. sz. telekjegyző könyvi birtokra, mely M. J. urnak ősi igaz és megtámadhatlan vagyona, tulajdoni igényt bátorokodának tartani, ezennel szinleg felhívának, hogy desperált igényüket akkor, mikor okosabbat nem tudnak cselekedni, az óperenciák tengerébe jeltessék be, megjegyeztetvén hogy két hitelező bekebelezett követelése terheli ugyan a birtokot, de az egyik követelés csak 1 ft. 50 krból, a másik meg épen csak 50 krból áll.“

Azonban fájdalom! nem ily szelid, az alperest kibékítő, hanem egy a tényeket száraz rövidséggel magában foglaló és azért felajdulást méltán okozó felhívás jött 1864. szám alatt napvilágra. Hogy tehát hason méltatlanságok, már a közeli jövőben is, többé el ne követhessenek, én részemről szívemből kívánom, hogy M. J. urat a kerülete országgyűlési képviselőnek válassza és hogy őt a „törvény előtti egyenlőség“ megbuktatását keresztülvihesse.

Énis másis.

SZINHÁZ.

— Csütörtökön mártius 9-én bérlet folyamában adatik: „A szövetségesei“ francia új vigjáték.
— Szombaton mártius 11-én bérlet szünethben Kocsisovszky Jusztin javára adatik: „Valjean János a 19 éves gályarab.“ Nevezetes új színmű.
— Vasárnap márt. 12-én bérletfolyamában adatik: „Brankovics György a Szerbfejedelem.“
— Mártius 21-én itt először adatik: „Dunanan apó, és fia utazása“ operette 5 felvonásban.

ÜZLET.

Mártius 1-én.

A szatmári piacra behozott termények ára köblönként következők voltak: Tisztabuzza 4—4 ft. 40—80 k. Kétszeres 3 ft. 60—30 kr. Rozs 2ft. 30—40 kr. Árpa 2 ft. 40—60 k. Zab 1 ft. 10—20 kr. — Tengeri 2 ft. 20 k. 3 ft. 10 kr. Kása 5 ft. 60—40 kr. Paszuly 8 ft. 10—40 kr. Krumpli 1 ft. 20—50 k. Aszu szilva 9—9 ft. 40 kr.

— Jöhetnek, ... kiálta az ur Csereire, kinek egy kicsit rosszul esett az álmából felriasztás.

— Engedelmet kérek uram, nem tudtam, hogy kényelmében háborgatom, sajnálom, nagyon sajnálom!

— Sohase mentse magát kegyelmed, küldje be őket, rendel, azután lásson a kocsi után, még ma Vásárhely felé fordítjuk szekerünk rudját, szólta a fő ur kissé erősebb hangon, mint szokott volt.

— Cserei ki az urat, mint közeli rokona, és kedveltje mindenüve kíséni szokta, látszólagos nyugtalansággal távozott.

— Isten hozta kegyelmedet kapitány uram! kiálta a belépő Sándor Jánosra, Apor István.

— Talán roszkor jövénk, s alkalmatlanságára vagyunk az urnak mentegetőzék Sándor János.

— A hivatal szent! — érti Sándor János uram, bármely időben szolgálatára állok hazámfiainak szóla le ereszkedőleg Apor, s a férfiu jobbát meg rázta.

— Kegyelmed is itt van Tamás deák! miujság Csikban?

— Semmi különös kegyelmes uram! népünk szegény, s előre fél a hosszas tél nyomoraitól.

— Isten meg segít benünket; a tanácsurak s a fejedelem kegyessége segíteni fog a szenvedőkön.

(Folytatjuk.)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint ezennel közhírré tételik, miszerint néhai Szilágyi Sámuel és neje Bíró Mária hagyatékához tartozó 320 fura értékelt s Kispércuzán lévő 1411. sz. a. házas telek 1865-ik év ápril hó 1-ső napján, s ha akkor eladható nem volna 1865-ik év ápril hó 24-én mindenkor délután 3 óraker a helyszínen nyilvános árverés mellett elfog adatni, az árverési feltételek az árvalbizottmányál megtekint hetők.

Kelt Szatmártt 1865. márczius 1.
Árvalbizottmány által.

Arverési hirdetmény.

Mely szerint ezennel közhírré tételik, hogy néhai Nagy Sándorné hagyatékához tartozó 220 fura értékelt s a Borsutezai kapunál lévő 1754. sz. a. házastelek 1865. év ápril hó 5-én s ha ekkor eladható nem volna 1865. év május hó 3-án mindenkor dél után 3 óraker nyilvános árverés mellett elfog adatni, az árverési feltételek az árvalbizottmányál megtekint hetők.

Kelt Szatmártt 1865. márczius 1-ső.
1-2 Árvalbizottmány által.

Hirdetmény.

888/1865
A nagybányai járás egyik szolgabirájának jelentése szerint a Kovács család berencei egész birtoka folyó évi márczius hó 19-ik napján dél előtti 10 óraker Berenczén nyilvános árverés után bérbe fog adatni.

Miis ezennel közhírré tételik, Szatmártt márczius 2-án 1865. Szatmármegye első alispánja helyett, Kiss Gedeon, főjegyző.

Haszonbérlet.

Néhai Kovács Péter árvaának Mánd községbeni birtoka, mely áll két belső telekből, és mintegy 48 hold szántó és kaszáló földelből, folyó évi márt. 20-án alatt írottnak házánál, hol az árverési feltételek előre is megtekinthetők, árverés mellett, reggeli tíz óraker, a legtöbbet ígérőnek 3 évre haszonbérbe ki fog adatni.

Kelt Mándon február. 16. 1865.
2-2 Csepelyi Miklós, gyám-gondnok.

Arverési hirdetmény.

84/1865
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés a kir. kinsztár mint felperes részére, ennek 3148 fnyi és 9 1/2 knyi követelése, s a törvényes járulékok erejeig Gottlieb Móríc és neje Markovics Josefa alperesek ellen, ezeknek Apa községi 129. sz. tjkönyvben A. I. 4. 7. 181. házszám és t. 1. 155. ház szám alatt nevére bejegyzett birtokaira, melyek egy 5 hold 120 □ öl kiterjedésű beltelekből, lak és gazdasági mellék épületekből, s egy másik 1200 □ öl kiterjedésű beltelekből, ezen létező szesz gyári épületből, s gyári felszerelési eszközökből, 94 hold szántó s kaszáló földből s 75 hold erdőből állanak, s összesen 17,864 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi május hó 4-ik, és szükség esetén 1865. évi június hó 8-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíne tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Cseh János fő sz. bírónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 9-ik napján Szatmaron tartott üléséből.
S z a t h m á r y, t. könyvi kiadó.

2-3

Arverési hirdetmény.

4065/1864
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Lántzky Lajos felperes részére, ennek 39 fnyi követelése, s a törvényes járulékok erejeig Boboj Grigor 1-ső r. alperes ellen, ennek a Kányaháza községi 287. sz. tjkönyvben A. I. alatt az ő nevére bejegyzett birtokaira, melyek a 300. sz. házas telekből és mint egy másfél catast. holdnyi szántóföldből állanak, s összesen 108 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi március hó 2-ik, és szükség esetén 1865. évi ápril hó 5-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíne tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Szőke Kálmán szolgabirónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül elnem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 19-ik napján Szatmártt tartott üléséből.
S z a t h m á r y, t kkiadó.

2-3

Hirdetmény.

A mlgos báró Vécsey féle volt birtok jelenleg alatt irt tulajdonosa közhírré tételik, hogy az apai sz. váralyai és vörösmarti határokon lévő öszves mezei és lankái földjei ugyszinte azon birtokhoz tartozó Apa községben egy belsőtelek két lakrészből álló hozzá tartozandó gazdasági épületekkel együtt f. é. mártius hó 14-ik napján a dél előtti órákban 3 egymásután következő évekre kedvező feltételek mellett Apa községben haszonbérbe fog adatni, addig is alatt irt tulajdonosnál egyezkedni lehet, mire nézve a bérleni szándékozók 200 ft. bánom pénz letétel mellett ísztelettel meg hivatnak.

Kelt Ar.-Megyesen február hó 22. 1865.
Markovits Ábraháma, tulajdonos.

2-2

Arverési hirdetmény.

4470/1864
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Dani György felperes részére, ennek 40 fnyi követelése, s a törvényes járulékok erejeig Marián Mihály alperes ellen, ennek a Zsadány községi 75. sz. tjkönyvben A. I. alatt az ő, és Marián László nevére bejegyzett birtokaira, melyek belső telki lakházból, és mintegy 10 holdnyi külsőségéből állanak, s összesen 800 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi mártius hó 2-ik, és szükség esetén 1865. évi ápril hó 3-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíne tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Szerdahelyi Károly szolgabirónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 5-ik napján Szatmártt tartott üléséből.
S z a t h m á r y, teilek kiadó.

3-3

Arverési hirdetmény.

910/1864 tk.
Tamási Lászlónak Szatmárvárosában 23. sz. a. házastelke Veisz Ignác felperes javára Tamási László és Ede ellen megítelt, 750 ft. s járulékaí fejében bíróság elárvereltetni rendeltetvén első határnapul 1865. évi május hó 4-ik napja második határnapul 1865. évi július hó 3-ik napja mindenkor d. u. 3 óraker a Szatmárvárosi tkönyvi irodában kützetnek.

Az árverési feltételek ugyanott hivatalos órákban megtekinthetők.
Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1865. február 4-én tartott üléséből.

3-3

Hirdetmény.

902/1864
Tamási Lászlónak Szatmárvárosában 23. sz. a. fekvő és 43931 ft. 66 krra becsült házastelke Stern Jónás felperes javára Tamási László és Ede alperesek ellen megítelt 1000 ft. tőke s járulékaí erejeig bíróság elárvereltetni rendeltetvén, első határnapul 1865. évi május 15. napja, másodikul pedig 1865. évi július hó 6-ik aapja mindenkor d. u. 3 óraker a helyszíne tüzett ki, hogy az elárverelendő házastelek első ízben becsáron felül másodizben pedig azonalól is el fog adatni.

Az árverési feltételek a Szatmárvárosi tkönyvi irodában hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1865. február 4 ttott üléséből.

2-3

Hirdetmény.

894/1864
Kaminszki Emánuelné Dobos Emilia és Toth János Felperesek javára, Fülep László s neje Sveta Julánna alperesektől lefoglalt e városi 1056. számú házas telek 40 ft. ismét 47 ft. 75 kr. s járulékaí erejeig bírósán elárvereltetni rendeltetvén e végett folyó 1865. évi ápril 22-ik napja első és ugyan ez évi május 26-ik napja második határnapul mindenkor d. u. 3 óraker a helyszíne tüzett ki mi szerint az elárverelendő házas telek az első határnapon a becsáron felül a másodikikon pedig azon alól is elfog adatni.

Az árverési feltételek az e városi tkönyvi irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szatmárváros tszéke mint tkvi hatóság 1865. február 4-én tartott üléséből.

3-3

Hirdetmény.

594/1864
A szatmári irtalmas intőzet javára Kántor Sámuel és neje Juhos Sarolta alperesektől lefoglalt 5521. és 6119. hrsza birtokuk 356 ft. s járulékaí erejeig leárvereltetni rendeltetvén 1865. év április 25. első és szükségeseében május hó 29-ik napja, 2-ik árverési határnapul mindenkor d. u. 3 óraker és a helyszíne kützetnek.

Az árverési feltételek az e városi tkönyvi irodában hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmárváros tszéke min tkvi hatóság 1864. december 31-én tartott üléséből.

2-3

Arverési Hirdetmény.

4569/1864
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Lónyai Gábor felperes részére, ennek 113 fnyi és 74 knyi követelése, s a törvényes járulékok erejeig a turvékonyai g. kath. egyház alperes ellen, ennek a turvékonya községi 106. sz. tjkönyvben A. I. alatt az ő nevére bejegyzett birtokaira, melyek 400 □ öl kiterjedésű beltelekből, s mintegy 85 cat. hold. szántó, kaszáló s erdő földből állanak, s összesen 4070 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi mártius hó 17-ik, és szükség esetén 1865. évi ápril hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a törvényszéki tárgyaló terembe Szatmártt tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Liehr István t. széki ülnöknél bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 26-ik napján Szatmártt tartott üléséből.

3-3

Arverési hirdetmény.

5055/1864
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Papp András örökösei mint felperesek részére ezeknek

2425 fnyi követelésüknek még hátra lévő fele része s a törvényes járulékok erejeig Csaba András örökösei mint alperesek ellen, a Sz.-Kóród községi 14. sz. tjkönyvben A. I. alatt Csaba Vincze nevére bejegyzett birtokaira, melyek uri és több más lakokból, béres beltelekből, gazdasági épületekből és mintegy 166 c. hold szántó és kaszáló földelből állanak, s összesen 17000 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi március hó 3-ik, és szükség esetén 1865 évi ápril hó 3-lik napjának d. e. 9 órája a megyei tárgyaló terembe Szatmárra tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Liehr István törv. széki ülnöknél bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 5-ik napján Szatmártt tartott üléséből.

3-3

Hirdetmény.

749/1864
Lovas Józsefné felperes javára Puskás János Szatmárhelyi lakos alperesnek nevével Sándor Sárával közösen birt és e városi 1991. sz. tjkben 4270 hrsza. fekvő 300 fura becsült szőlője 153 ft. s járulékaí erejeig, végrehajtás után eladatni rendeltetvén, e végett 1-ső határnapul 1865. évi mártius 17. 11-ik határnapul 1865. évi április 21-ik napjai mindenkor d. e. 9 órára és a helyszíne kützetnek.

Az árverési feltételek e városi tszki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1864. december 31. tartott üléséből.

3-3

Hirdetmény.

4534/1864
Szatmármegye teilekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Adler Izrael felperes részére, ennek 200 fnyi követelése, s a törvényes járulékok erejeig Heinrich György alperes ellen, ennek a Fény községi 27. sz. tjkönyvben A. I. és t. 1 alatt Heinrich György ifju nevére bejegyzett birtokaira, melyek egy 2 szobát 1 konyhat és egyebet magában foglaló házas telekből, egy szilvaskert és egy káposztás földből állanak, s összesen 708 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi márczius hó 4-ik és szükség esetén 1865. évi ápril hó 4. napjának d. e. 9 órája a helyszíne tüzett ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóliit törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Nagy Elek főszolgabirónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegye teilekkönyvi törvényszékének 1865. évi január hó 19-ik napján Szatmártt tartott üléséből.

3-3

Haszonbéri hirdetmény.

Alantírottnak a nagypeleskei határon 650 holdat tevő tagos birtoka f. é. Szent György naptól 6 egymásután következő évekre haszonbérbe kiadandó lévő, mely birtokhoz a nagypeleskei regálé 1/3 része is járul, s a közös legelőbeni joga, a haszonbérleti szándékozók eziránt Nagy-Peleskén tulajdonos Pika Miklónál értekezhetnek.

1-3